o manželství, které bylo rozvedeno již za působnosti zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., a, hledí-li stěžovatel dovoditi opak z toho, že v době povolení rozvodu neplatil ještě celý tento zákon, ježto předpisy §§ 1—12 nabyly moci zákona později, nelze správnost tohoto výkladu připustiti. Tyto později v moc zákona vešedší předpisy nemají s projednávanou věcí co činiti, ostatní předpisy, které jsou pro posouzení věci směrodatné, však požívaly v době povoleného rozvodu již moci zákona. Dle právnického nazírání a vyjadřování nemyslí se zákonem celý obsah jeho, jak byl najednou vyhlášen; zákonem pro sebe jest každé jeho ustanovení. Platily-li tedy §§ 15—17 nového zákona jako zákon již v době, kdy povolen byl rozvod manželství stěžovatelova, jde o manželství dobrovolně rozvedené již za působnosti tohoto nového zákona a jsou pak pro posouzení věci směrodatny jedině předpisy §u 16 odstavec c) zák. rozl. a čl. II. odstavec II. prováděcího nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n., v nichž rozhodnutí rekursního soudu nalézá plné a bezvadné odůvodnění.

Čís. 2670.

V meškání v místě po několik dnů týdně za účelem obstarávání obchodních záležitostí dlužno spatřovati pobyt delšího trvání ve smyslu §u 86 j. n.

Ustanovení §u 86 j. n. lze užiti i proti cizinci, jenž nemá v tuzemsku obecného sudiště.

(Rozh. ze dne 29. května 1923, R II 227/23.)

Žalobu o náhradu škody, již prý mu žalovaný způsobil prozatímním opatřením, zadal žalobce na okresním soudě v Bohumíně, kdež se žalovaný, vídeňský obchodník, několik dní v týdnu zdržoval, maje tam najatý pokojík od firmy Sch. Soud prvé stolice zamítl námitku místní nepříslušnosti. Důvody: Místní příslušnosti dle §§ 65, 66 j. n. zde sice není, poněvadž žalovaný v Bohumíně se neusadil s úmyslem, trvale se zde zdržovati. Z okolnosti, že často přebývá v Bohumíně za účelem uzavírání obchodů pro firmy, které zastupuje, nelze ještě souditi na to, že má úmysl zde stále zůstati. Příslušnost zdejšího soudu jest však odůvodněna § 86 j. n. Z výpovědi žalovaného a z výpovědi svědků vychází najevo, že žalovaný již přes dva roky přijíždí skoro co týden na několik dní do Bohumína, by zde obchody pro firmy, které zastupuje, vypořádal. Lze proto za to míti, že se již delší čas v Bohumíně zdržuje za účelem provozování svého zaměstnání, aniž by zde měl bydliště. Poněvadž se netvrdilo, že není schopen k vedení sporu a jde tu o čistě majetko-právní nárok, jsou zde předpoklady §u 86 j. n. Rekursní soud námitce místní nepříslušnosti vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: První soud opírá příslušnost o § 86 j. n. (sudiště zaměstnání), přehlíží však, že podle tohoto místa zákona jde o soud na výběr, jak zní nadpis, jenž jest na vůli dán pouze tenkráte, je-li i jiný soud v území Čs. republiky pro žalovaného příslušným. Zde jest však žalovaný cizozemcem, který se vždy několik dní v Bohumíně zdržuje, který má bydliště ve Vídni, takže sudiště dle §u 86 j. n. vůbec nemůže přijíti v úvahu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvého soudu.

Důvody:

Soud prvé stolice zjistil, že žalovaný téměř od dvou let dojíždí skoro každý týden k několikadennímu pobytu do Bohumína k obstarávání svých obchodních záležitostí a že si tyto záležitosti vyřizuje ve zvláštní místnosti, kterou mu firma Sch., s ním v obchodním spojení jsoucí, k použití přenechávala, a že si držel i v hotelu L. v Bohumíně k svému pobývání pokoj. Okolnosti tyto poukazují zcela neklamně na pobyt delšího trvání, jak jej má na mysli § 86 j. n. a soud prvé stolice zcela právem uznal příslušnost okresního soudu v Bohumíně pro projednávaný spor po rozumu §u 86 j. n. Nelze přisvědčiti rozhodnutí soudu rekursního, který této příslušnosti neuznává a důsledkem toho usnesení soudu prvé stolice změnil s odůvodněním, že jde o příslušnost na výběr a že tedy tento předpis nemůže platiti proti oněm, kdož v tuzemsku nemají jiné příslušnosti, což prý platí o žalovaném, jenž je cizincem a bydlí ve Vídni. Výklad rekursního soudu, že příslušnost na výběr může platiti jen proti tomu, kdo má v tuzemsku ještě příslušnost z jiného důvodu, není odůvodněn ani v pojmu příslušnosti na výběr, ani v zákoně, z jehož nadpisu soud rekursní patrně tento úsudek činí. § 86 j. n. po této stránce nerozeznává a dle jasných intencí tohoto zákonného předpisu není důvodu, usuzovati, proč by právě cizinec, který má v tuzemsku pobyt, odpovídající náležitostem §u 86 j. n., neměl býti podroben působnosti tohoto předpisu o příslušnosti jedině proto, že nemá v tuzemsku obecné příslušnosti dle bydliště. Cizinec, který béře v tuzemsku pobyt po delší dobu, vchází přirozeně v ruzné právní vztahy k tuzemským státním občanům a nebylo by lze pochopiti, že by měl požívati výsady exemce z příslušnosti, kterou § 86 j. n. stanoví beze všeho obmezení, které rekursní soud mylně do tohoto předpisu vkládá.

Čís. 2671.

V řízení o svolení k výpovědi (zákon ze dne 27. dubna 1922, čís. 130 sb. z. a n.) platí ohledně útrat zásady řízení sporného, jmenovitě jest tu použiti posledního odstavce §u 409 c. ř. s.

Pro otázku, zda byla exekuce právem povolena čili nic, jest rozhodujícím pouze stav v době, kdy exekuční návrh byl podán.

(Rozh. ze dne 29. května 1923, R II 229/23.)

Usnesením okresního soudu ze dne 7. února 1923 zamítnut byl návrh pronajímatele, by mu uděleno bylo svolení k výpovědi z bytu pronajatého manželům N-ovým a strana vypovídající uznána byla povinnou zaplatiti manželům N-ovým na útratách řízení 1437 Kč 75 h do 14 dnů pod exekucí. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením rekursního soudu ze dne 5. března 1923 a stalo se vzhledem k ustanovení §u 4 zákona ze dne 27. dubna 1922, čís. 130 sb. z. a n., právoplatným. Na základě tohoto usnesení okresního soudu a usnesení rekursního soudu, které doručeno bylo oběma stranám dne 13. března 1923, učinila vymáhající strana návrh, aby jí byla proti straně povinné (pronajímateli) povolena exekuce mobilární pro přisouzené jí útraty 1437 Kč